

Asia: VN/538/2019

## **Luonnos hallituksen esitykseksi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta**

### **Yleiset säännökset (Luku 1)**

#### **Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 1 ja sen perusteluista**

KKV pitää hyvänä sitä, että jätteen ja sivutuotteen määrittelyjä sekä jätteeksi luokittelun päättymistä selkeytetään. Kiertotalouden edistämiseksi ja jäte-hierarkian paremman toteutumisen kannalta sivutuotteiden ja jätteeksi luokittelun päättymisen toteaminen tulee olla yksikertaista, joustavaa ja ennakoitavaa.

### **Yleiset velvollisuudet ja periaatteet (Luku 2)**

#### **Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 2 ja sen perusteluista**

Uudelleen käytön edistäminen on hyvä tavoite ja periaate. Siihen liittyvien velvoitteiden asettaminen jätteen kerääjille on välttämätöntä tavoitteiden edistämiseksi. Tasapuolisuusvaatimuksen toteutuminen edellyttää, että tieto mahdollisesti uudelleen käytön valmisteluun luovutettavasta jätteestä on avoimesti ja riittävän helposti saatavissa. KKV pitää hyvänä sitä, että uudelleen käytön valmisteluun luovuttamista koskevista sopimuksista ja kustannusten perusteista annettaisiin asetuksilla täsmällisempiä ohjeita.

### **Kunnan vastuulla oleva jätehuolto (luku 5)**

#### **Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 5 ja sen perusteluista**

Ehdotuksen mukaan kunnilta poistuisi mahdollisuus valita kiinteiden jätteiden kuljetusjärjestelmäksi kiinteistön haltijan järjestämä kuljetus. KKV huomauttaa, että nykyinen vaikutusarviointi kahden eri järjestelmän vaikutuksista on puutteellista, eikä valitun järjestelmän paremmuudesta tavoiteltujen päämäärien saavuttamisessa ole täten selvyyttä.

Kunnalla olisi luultavasti parhaat edellytykset arvioida, kumpi nykyisin käytössä olevista kuljetusjärjestelmistä on soveltuvampi. Jos kunnan järjestämä jätteenkuljetus olisi parempi, kunta valitsisi tämän tavan hoitaa jätteiden keräys. Kuluttajan näkökulmasta keskeiset vaikutukset voivat näkyä palvelun hinta- tai laatumuutoksina. Niiltä osin kuin uudistus johtaisi järjestelmän muutokseen, poistaisi se kuluttajansuojan soveltumisen, sekä valinnanvapauden poistumisen kautta

valveutuneen vaikuttamisen mahdollisuuden. Uudistus muuttaisi kuljetusyritysten kilpailutilannetta ja poistaisi palvelun laadun kehittämiseen ja innovointiin liittyviä kannusteita.

Jos ehdotettu muutos toteutetaan, korostuu kuntien vastuu kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi. Markkinavuoropuhelun merkitys tulee olemaan suuri ja sen toteuttaminen kaipaa ohjeistusta, esimerkkejä ja parhaiden käytänteiden jakamista. Erityisesti KKV näkee tärkeänä, että yrityksille annetaan mahdollisuus innovointiin ja uusien toimintamallien esittämiseen kunnille.

KKV pitää myös tärkeänä, että jätteen kuljetus ei keskity liiaksi. Tämä voi johtaa tulevaisuudessa kilpailutuksissa markkinapuutetilanteisiin. Jos näin tapahtuu, tulisi kuntien selvittää, mistä markkinapuute johtuu ja pyrkiä aktiivisesti korjaamaan tilanne. Muutoinkin KKV haluaa korostaa, että kuntien kilpailuttamisesta tulee tukea ja kilpailutusten tuloksia seurata aktiivisesti.

## Tuottajavastuu ja juomapakkaukset (Luvut 6 ja 7)

**Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 6 ja 7 sekä niiden perusteluista**

KKV pitää lähtökohtaisesti uudistuksia hyvinä. Samalla on kuitenkin huomioitava tuottajavastuuyhteisöihin yleisesti liittyvät haasteet; voittoa tavoittelemattoman toimijan kannusteet kehittää toimintaa ovat olemattomat ja jätemateriaalin hallinnan monopolisoituminen vaikeuttaa markkinaehtoisten ja innovatiivisten hyödyntämismahdollisuuksien kehittämistä. Myöskään tuottajavastuuyhteisön omistajilla ei ole kannusteita ohjata sen toimintaa, koska se vaatisi resursseja, joiden käytön mahdolliset hyödyt jakaantuisivat kaikkein tuottajien kesken.

KKV myös huomauttaa, että kierrätysasteiden noustessa ja jätteen hyödyntämisen kehittyessä voidaan saavuttaa tilanne, jossa jätemateriaali on aidosti arvokasta raaka-ainetta. Tällöin voi olla tarpeen arvioida koko tuottajavastuu-järjestelmän tarkoituksenmukaisuutta.

## Muut jätelain pykälät

**Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen muista luvuista ja niiden perusteluista**

-

Muiden lakien muutettavat pykälät (ympäristönsuojelulaki, kemikaalilaki, rikoslaki ja laki rikesakkorikkomuksista)

**Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ympäristönsuojelulakiin, kemikaalilakiin, rikoslakiin ja ehdotetuista pykälämuutoksista ja niiden perusteluista**

-

## Asetusyhteenvedo

**Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätealan asetuksiin ehdotettavien muutosten keskeisestä sisällöstä**

-

## Vaikutusten arviointi

### **Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perustelujen luvuista 4.2-5.**

Esityksen perusteluissa mainitaan, että usein vaikutusten arviointi perustuu vaikutusmekanismin tunnistamiseen ja sen perusteella tehtyyn laadulliseen arviointiin. KKV huomauttaa, että merkittäviä vaikutusmekanismeja voi jäädä kokonaan huomaamatta, tai niiden arviointi voi olla harhaista.

Perustelujen luvussa 4.2.4 todetaan, että esityksellä ei ole merkittäviä suoria vaikutuksia kuntatalouteen. Tämä ei tarkoita sitä, etteikö kuntakohtaisesti epäsuorat vaikutukset voisi olla hyvinkin merkittäviä. Monet kuntien jätelaitokset ovat omistajina jätteenpolttolaitoksissa. Poltettavan jätteen väheneminen, mikäli uudistus siihen johtaa, vaikuttaa välillisesti osaan kunnista näiden omistusten kautta.

## Muuta

### **Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perusteluiden muista osista ja muista mahdollisista asioista**

-

Päätyry Lasse  
Kilpailu- ja kuluttajavirasto